

Saksframlegg

Planstrategi 2024 - 2027 - sluttbehandling

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	80/24	27.08.2024
Kommunestyre	71/24	10.09.2024

Kommunedirektørens innstilling:

Overhalla kommunes planstrategi for perioden 2024 – 2027 vedtas, som vedlagt.

Hjemmel for vedtaket er: Plan- og bygningslovens § 10-1.

PS 80/2024 Planstrategi 2024 - 2027 - sluttbehandling

Behandling i Formannskap - 27.08.2024

Avstemning:

Innstilling:

Kommunedirektørens innstilling:

Overhalla kommunes planstrategi for perioden 2024 – 2027 vedtas, som vedlagt.

Hjemmel for vedtaket er: Plan- og bygningslovens § 10-1.

For forslaget stemte 7: Kai Terje Dretvik (AP), Tor-Arne Bjørgum (Frp), Geir Ekker (SP), Hege Kristin Kværnø Saugen (SP), Kåre Magnus Skjefte (SP), Siv Åse Strømhylden (SP), Øystein Haga Kaldahl (SV)
Dermed er innstillingen vedtatt.

Vedtak

Formannskapetets forslag til vedtak:

Overhalla kommunes planstrategi for perioden 2024 – 2027 vedtas, som vedlagt.

PS 71/2024 Planstrategi 2024 - 2027 - sluttbehandling

Behandling i Kommunestyre - 10.09.2024

Avstemning:

Innstilling:

Formannskap 27.08.2024

Formannskapets forslag til vedtak:

Overhalla kommunes planstrategi for perioden 2024 – 2027 vedtas, som vedlagt.

For forslaget stemte 21: Asbjørn Hagerup (AP), Astrid Brøndbo Selnes (AP), Gunn Gravseth-Lysberg (AP), Kai Terje Dretvik (AP), Trond Morten Bjørnes (AP), Jan Ståle Viken Flått (Frp), Janusz Jan Szpila (Frp), Tor-Arne Bjørgum (Frp), Ann Kristin Vold (SP), Geir Ekker (SP), Hege Kristin Kværnø Saugen (SP), Johan Brøndbo Tetlien Sellæg (SP), Kari-Anne Brathli Grandaunet (SP), Kåre Magnus Skjefte (SP), Otto Moa (SP), Simen Bjørkli (SP), Siv Åse Strømhylden (SP), Svein Egil Ristad (SP), Tomas Heglum (SP), Guro Aar Haugdal (SV), Øystein Haga Kaldahl (SV)

Dermed er innstillingen vedtatt.

Vedtak

Overhalla kommunes planstrategi for perioden 2024 – 2027 vedtas, som vedlagt.

Vedlegg:

1. Lenke til planstrategien i Framsikt: [Kommunal planstrategi 2024 - 2027](#)
2. Innkomne innspill (sammenfattet i ett dokument)
3. Saksprotokoll: Kommunestyrets behandling den 22.03.2024, sak 27/24 (høring)

Saksopplysninger

Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Dette følger av plan- og bygningsloven § 10-1.

Hensikten er å sette fokus på de planoppgaver kommunen bør starte opp eller videreføre for å legge til rette for en positiv utvikling i kommunen.

Planstrategien er ikke en plantype, men et hjelpemiddel for kommunen til å fastlegge det videre planarbeidet.

Forslag til kommunal planstrategi ble av kommunestyret vedtatt lagt ut på høring, i sak 27/24, 22.03.2024.

Frist for å komme med synspunkt/innspill ble satt til 16.05.2024.

Det er mottatt 10 synspunkter/innspill:

- 1) Sametinget, brev datert 07.05.24
- 2) Direktoratet for mineralforvaltning, brev datert 10.05.24
- 3) BANE NOR SF, brev datert 13.05.24
- 4) Mattilsynet, brev datert 13.05.24
- 5) Namsos kommune, brev datert 08.05.24
- 6) Statens vegvesen, brev datert 14.05.24
- 7) Trøndelag fylkeskommune, brev datert 16.05.24
- 8) Norges vassdrags- og energidirektorat, brev datert 16.05.24
- 9) Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne, brev datert 16.05.24
- 10) Eldrerådet, melding pr. tlf. 27.05.24

Jf. Lovkommentaren til plan- og bygningsloven

«Planstrategien kan i løpet av perioden revideres etter behov. Den er heller ikke formelt bindende, og kan fravikes hvis det er gode grunner til det. Hvis kommunen ønsker å avlyse eller utsette en større planoppgave som inngår i planstrategien, er det anbefalt at dette skjer gjennom en endring av planstrategien der de ordinære prosessreglene følges. Det er imidlertid ingen plikt til å foreta slik endring.

Kommunen kan også når som helst sette i gang nytt planarbeid ut over planstrategien. Avklaring av planbehovet vil da skje gjennom den ordinære planprosessen.»

Før kommunestyret vedtar planstrategien skal forslag til vedtak gjøres offentlig i minst 30 dager før behandling i kommunestyret, jf. pbl § 10 – 1.

Hensikten er å sikre en mulighet for alle interesserte til å fremme synspunkter før sluttbehandlingen.

Kommunestyret vedtok 19. oktober 2021 ny samfunnsdel for kommuneplanen. Samfunnsdelen gjelder for perioden 2021-2032, og skal ikke revideres i kommende planperiode.

Kommuneplanens arealdel er under arbeid, og forventes vedtatt i løpet av 1. halvår 2025.

Vurdering

Sammendrag av innkomne synspunkt/innspill. Kommunedirektørens kommentar/vurderinger er knyttet til selve planstrategien:

1) Sametinget, brev datert 07.05.24

Sametinget anmoder Overhalla kommune om å ta hjelp av Sametingets [planveileder](#) også ved utarbeidelse av den kommunale planstrategien.

Innspill til kunnskapsgrunnlaget for planstrategien

Overhalla er en del av det tradisjonelle samiske bosettingsområdet. Samiske næringer, kulturminner og stedsnavn er til stede i kommunen. De ber om at kommunen gjør rede for følgende tema i kunnskapsgrunnlaget til den nye planstrategien og ev. endring av samfunnsdelen:

- Kartlegging og oppdatering av utviklingstrekk og utfordringer blant den samiske befolkningen i kommunen
- Kartlegging og oppdatering av utviklingstrekk og utfordringer for samiske næringer i kommunen som for eks. reindrift, fjordfiske, jordbruk og utmarksnæringer
- Vurdering av status, muligheter og utfordringer i forhold til samisk språk og kultur i barnehage og skole
- Undersøke om det finnes behov i befolkningen for tiltak som kan bidra til å ivareta og styrke den samiske identiteten hos barn, voksne og eldre
- Vurdere om det er behov for å utrede folkehelseutfordringer blant den samiske befolkningen
- Kartlegging og oppdatering av status for samiske stedsnavn i kommunen

Opplæring

For Sametinget vil det være viktig at retten til opplæring i samisk er med i grunnlaget til planstrategi og samfunnsplan, blant annet disse temaene:

- kartlegging av behov for samisk opplæring både i skole og barnehage
- det bør komme fram hvordan foreldrene får informasjon om rett til opplæring i og på samisk
- beskrivelse av kommunens samisktilbud i barnehagen og videreføring til skolen, overgang barnehage-skole

Planstrategi og kommuneplanens arealdel

Når det gjelder rullering av kommuneplanens arealdel viser vi til prinsipper for ivaretagelse av naturgrunnlaget for samisk kultur og næringer, som er nærmere utdypet i Sametingets planveileder.

Nærmere om medvirkning i planarbeidet

I følge pbl § 5-1 andre ledd, påligger det kommunen å "sikre medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging". Det følger også av §10-1 andre ledd at «Kommunen bør også legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen.» Sametinget ser medvirkning fra samiske interesser som viktig og verdifullt i planarbeidet. Samiske interesser og lokalsamfunn vil kunne være reinbeitedistrikt eller siida, bygdelag, utmarkslag, laksefiskelag, sauebeitelag, forening og andre interesseorganisasjoner. Samiske kultursentre, museer og lignende i kommunen eller regionen kan ha foretatt dokumentasjons arbeid av tradisjonell kunnskap som vil kunne være relevant i denne sammenheng.

Minner om konsultasjonsplikten.

Samiske kulturminner og kulturmiljøer

I Overhalla kommune finnes det samiske kulturminner og kulturmiljøer som viser på en mangfoldig samisk historie i kommunen. Alle samiske kulturminner fra 1917 eller eldre er automatisk freda ifølge LOV 1978-06-09 nr. 50: Lov om kulturminner (Kulturminneloven) § 4 annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være bygninger, hustufter, gammetufter, teltboplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver og gravplasser, hellige fjell og offerplasser eller steder det knytter seg sagn eller tradisjoner til.

Sametinget er ansvarlig kulturminnemyndighet for samiske kulturminner og kan bistå kommunen med en ytterligere orientering om samiske kulturminner i kommunen hvis dette er ønskelig. Dette vil være særlig relevant ved rullering av kommuneplanens arealdel.

Kommunedirektørens vurdering/kommentar

Den samiske befolkningen i kommunen er liten og det å få framskaffe et eget kunnskapsgrunnlag vil derfor være utfordrende.

Det som gjelder kommuneplanens arealdel og samiske kulturminner tas til orientering og vurderes nærmere i det pågående planarbeidet med revisjon av kommuneplanens arealdel. Innspillet vil bli oversendt kommunalsjef for helse og sosial og kommunalsjef for oppvekst for nærmere vurdering i deres planarbeid.

2) Direktoratet for mineralforvaltning (DMF), brev datert 10.05.24

I arbeidet med planstrategien bør det gjøres en vurdering av om eksisterende plangrunnlag i tilstrekkelig grad bidrar til å sikre god og langsiktig forvaltning av kommunens mineralressurser.

Kommuneplanens arealdel

Arealdelen er et viktig verktøy for å synliggjøre viktige mineralressurser og masseuttak i tråd med nasjonale mål og forventninger. Arbeidet med arealdelen gir også en god mulighet for å gjøre en overordnet vurdering om kommunen har tilgang på nødvendige mineralske ressurser for å realisere planlagt utbygging.

Ifølge planstrategien vil områder avsatt til råstoffutvinning bli formålsvurdert sammen med eksisterende næringsområder. DMF oppfordrer i denne sammenhengen til at

kommunen vurderer om det i arealdelen er satt av tilstrekkelig areal til råstoffutvinning og mellomlagring av masser, i tillegg til at viktige mineralforekomster er sikret mot nedbygging.

Helhetlig masseforvaltning

Økt bruk og gjenbruk av overskuddsmasser kan redusere presset for å åpne nye, masseuttak, utvinning av grus og pukkeforekomster og behovet for massetransport. En helhetlig vurdering av massehåndtering i plansammenheng kan være et nyttig virkemiddel for å avklare muligheter og rammer for en mer sirkulær mineralressursbruk. Dette kan for eksempel løses i form av en masseforvaltningsplan. Bærekraftig massehåndtering kan også inngå som et deltema i en klima- og miljøplan.

Kommunedirektørens vurdering/kommentar

DMFs innspill tas til orientering. Innspill som angår kommuneplanens arealdel, vil bli vurdert nærmere i pågående planprosess med kommuneplanens arealdel.

3) BANE NOR SF, brev datert 13.05.24

Bane NOR har ingen merknader til forslag til planstrategi.

Kommunedirektørens vurdering/ kommentar

Tas til orientering.

4) Mattilsynet, brev datert 13.05.24

Planstrategien er ryddig og oversiktlig fremstilt. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til blant annet samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i perioden.

I nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023 – 2027 står følgende om drikkevann og vannforsyning:

- «Sikring av drikkevannskilder og areal til infrastruktur for vannforsyning og avløp, er en viktig del av kommunale planer. Vannforekomster som benyttes til vannforsyning må beskyttes mot forurensning med hensynssoner med tilhørende planbestemmelser. Dette kan også bidra til å redusere behovet for rensing ved produksjon av drikkevann».

- «Kommunene har ansvar for å sikre husholdningene og næringslivet tilgang på tilstrekkelige mengder helsemessig trygt drikkevann. Dette er en forutsetning for god helse og et velfungerende samfunn».

- «En robust vannforsyning er avgjørende for samfunnssikkerheten. Det kommunale ledningsnett er generelt i dårlig forfatning, lekkasjegraden er høy og fornyelsesgraden av ledningsnett er ikke tilstrekkelig til å unngå økende forfall. Det medfører fare for forurensning av drikkevannet og leveringssvikt. Det er derfor viktig at den kommunale sektor- og arealplanleggingen ses i sammenheng og bidrar til å løse disse utfordringene».

Det er viktig å jobbe videre for å holde vannforsyningen på et høyt nivå. Her kommer også arealstrategier inn, der det bør være klare føringer for utbygging i nedslagsfelt for drikkevannskilder og fremtidige kilder.

Spredt boligbebyggelse er en utfordring i forhold til forbruk av arealer til boligen og infrastruktur (vei, vann strøm). De deler denne oppfatningen når det gjelder vannforsyning og delvis spredt avløp. Tilsvarende utfordringer ser de også når det gjelder fritidsbebyggelse.

De støtter vurderingene kommunen har gjort under tema klima og miljø, samt naturmangfold. Disse temaene har også direkte eller indirekte betydning for drikkevann, dyre-/fiskehelse, dyre-/fiskevelferd. Det samme gjelder arbeidet med å nå miljømålene etter vannforskriften.

Nye planer

Det er positivt at beredskapsplan for vannforsyning skal utarbeides. Se også kommentarer til dette under «Helhetlig ROS – analyse» lenger ned i uttalelsen. De støtter at det skal utarbeides planer for «landbruk og natur» og «klima og miljø». Dette er planer som også kan ha positiv betydning for drikkevann og dyrevelferd/fiskevelferd.

Helhetlig ROS-analyse

I evaluering av gjeldene planstrategi 2020 – 2023 ser de at det er egen beredskapsplan for vannforsyning under tema «Beredskapsplaner». Denne skal rulleres hvert 4. år som del av hovedplan for vann og avløp. Det er positivt at hovedplan vann og avløp inngår i dette arbeidet, og at beredskap vannforsyning inngår i kommunens totale beredskapsplaner.

Hovedplan vannforsyning og avløp

Dette et viktig planleggingsverktøy, og skal legges til grunn ved utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel (KPS), kommuneplanens arealdel (KPA) og andre planer der vannforsyning er relevant. De ser at denne revideres hvert andre år og er under arbeid. Det er positivt. En del kommuner har i tillegg til vannforsyning og avløp vannmiljø og overvann med i denne type planer. Planer som omhandler vannforsyning, avløp, vannmiljø etc. bør ses i sammenheng. Viser til plan- og bygningsloven § 3-1 bokstav i) når det gjelder helhetlig forvaltning. Generelt kan man si at tilstanden til alle vannforekomster, om de benyttes til uttak av drikkevann eller ikke, vil ha direkte eller indirekte betydning for kvaliteten til kilder som benyttes til produksjon av drikkevann. Derfor er også arbeidet med vannforvaltningsplaner etter vannforskriften viktig.

De ønsker å få relevante planer til høring for å ha muligheten til å komme med innspill til planarbeidet som angår deres saksområder (særlig drikkevann/vannforsyning, plantehelse, dyre – fiskevelferd, dyre- fiskehelse, akvakultur og næringsmidler)

Kommunedirektørens vurdering/kommentar

Mattilsynets innspill tas til orientering. Innspill/synspunkt til andre planer enn planstrategien oversendes de respektive fagansvarlige i kommunen for videre vurdering i deres planarbeid.

Det tas til etterretning at Mattilsynets ønske om å få tilsendt relevante planer.

5) Namsos kommune, brev datert 08.05.24

De kjenner igjen flere av de største utfordringene i Overhalla kommune, og ser muligheter for å jobbe med enkelte utfordringer i et forsterket samarbeid med Overhalla kommune. Eksempler på felles utfordringer i 2024: mobbing i skolen, andel personer mellom 15 og 29 år som står utenfor samfunnslivet, og psykisk uhelse blant barn og unge. Namsos kommune mener at det i utforming av tiltak, vil være nyttig og utveksle utfordringsbilde og mulige tiltak og løsninger, sammen med Overhalla. Flere av ungdommene våre krysser kommune-grensen både for å gå på skole, og for

aktiviteter, både organiserte og uorganiserte, utenom skoletid. Et forsterket samarbeid mellom kommunene kan bidra til bedre forebyggende arbeid og mer treffsikre tiltak rettet spesielt mot de mest utsatte gruppene. Vi har gode erfaringer fra samarbeidet som allerede er etablert på systemnivå. Med bakgrunn i dette, ser Namsos kommune nytte i å utvide samarbeidet, spesielt rundt tiltak for utsatte barn og unge.

Synes det er bra at Overhalla kommune trekker fram Namdalsstrategien og de aktiviteter som skjer i namdalsfellesskapet. Demografiske utfordringer tilsier at regionen samlet sett bør gjøre en forsterket innsats, slik at hele regionen framstår så attraktiv som mulig med hensyn til arbeidsplasser og muligheter for å bo og leve gode liv.

Planstrategien har stort fokus på bærekraft, klima og miljø. Det registreres at det blant annet foreslås å utarbeide en klima- og miljøplan, en plan for klimatilpasning, og en plan for landbruk og natur, alle med oppstart i 2024. Tenker Overhalla kommune å gå i dialog med sine nabokommuner ved utarbeidelse av noen av disse planene? Namsos kommune mener at det kan være aktuelt og se på enkelte tema sammen med nabokommuner, spesielt innen bærekraftsarbeidet og tiltak for å imøtekomme klimaendringene vi står ovenfor. For Overhalla kommune tenker vi spesielt på skogbrann, flom, skred og overvannshåndtering, som er reelle farer som kan ramme begge kommuner samtidig. I forslaget til planstrategi 2024 – 2027 for Namsos kommune er revidering av landbruksplan satt opp, og i dette arbeidet kunne det vært interessant og spennende og sett på om det er mål, strategier og tiltak vi kunne prioritert sammen med Overhalla kommune. Vi mener dette kan styrke mulighetene blant annet for å søke ut midler til utviklingen av landbruket i en mer klima- og miljøvennlig retning.

Det foreslås å igangsette et arbeid med ROS – analyse for skogbrann. Dette foreslås å inngå som en del av kommunens beredskapsplan. Namsos kommune mener at dette også kan være et felles tema innenfor samfunnssikkerhet - og beredskapsplanleggingen i våre kommuner. En skogbrann kan fort «ramme» flere nabokommuner, og da benytter kommunene seg av hverandres brann – og redningstjeneste. Dette så vi blant annet da det brant i Flatanger kommune i 2014. Brann er en av flere kriser som kan ramme kommunene våre. Cyber-angrep, krig og pandemi er andre eksempler. Namsos kommune ser positivt på dialog omkring en forsterket felles beredskapsplanlegging for slike store kriser og katastrofer.

Kommunedirektørens vurdering/kommentar

Innspillene tas til orientering. Ønske om felles plandialog på de enkelte fagområder vil bli vurdert nærmere av kommunedirektøren og av den enkelte fagansvarlig for planarbeidet med den enkelte plan.

6) Statens vegvesen, brev datert 14.05.24

Overhalla er en kommune med en forholdsvis positiv **befolkningsutvikling** til en nord-trøndersk landkommune å være. Et rikt og variert næringsliv og nærheten til Namsos bidrar godt til dette. Det påpekes at andelen eldre på sikt vil øke, og at kommunal tjenesteyting, boligsammensetning/-lokalisering, samt gode kommunikasjoner, må tilpasses dette fremtidsbildet. Flere av de bebudete planoppgavene søker å imøtekomme utfordringsbildet, og de tror særlig boligsosial handlingsplan, bosettingsstrategi innvandring og helhetlig plan for helse- og omsorgstjenestene vil bli nyttige verktøy i dette bildet.

Norge skal på sikt transformeres mot et **lavutslippssamfunn** i 2050, og kommunene har er en avgjørende rolle. De tror dette innebærer at alle framtidige kommunale planer bør inneholde en konkret vurdering av om og hvordan planens gjennomføring påvirker dette. Kommunens rolle i dette gjelder særlig innenfor arealplanleggingen, og «rett aktivitet/ formål på riktig sted» vil få en stadig økende betydning. Overhalla har over mange år utført et godt arbeid mht. tilrettelegging for andre transportformer enn bruk av personbil. Med en kritisk vurdering av spredt boligbygging i rulleringen av kommuneplanens arealdel, til fordel for fortetting og sentrumsnære boliger, vil kommunen lettere kunne bidra til reduserte klimagassutslipp.

Under temaet **transport, infrastruktur og trafikksikkerhet** har Overhalla kommune og Statens vegvesen en rekke sammenfallende målsettinger og utfordringer, selv om forvaltningsansvaret for fylkesvegene nå tilligger fylkeskommunen. Rikspolitiske retningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (SPR-BATP) er et godt utgangspunkt, og en planstrategi som fremmer gode gang-/sykkelvegførbindinger og fortetting i grender og tettsteder er strategier som forener våre respektive målbilder.

Med henvisning til evalueringen av gjeldende planstrategi, hvor det refereres til at flere planoppgaver ikke er utført grunnet manglende kapasitet og ressurser, kan foreslått planstrategi synes noe ambisiøs. De oppfordrer kommunen å prioritere kommuneplanens arealdel.

Kommunedirektørens vurdering/kommentar

Innspillet tas til orientering, samt tas med i det pågående arbeidet med kommuneplanens arealdel.

7) Trøndelag fylkeskommune, brev datert 16.05.24

Kommunen har utarbeidet et godt utfordringsbilde for kommunen der det er beskrevet tilstand og utfordringer på en rekke ulike områder, og som er et godt grunnlag for å beslutte hvilket planbehov kommunen har. Overbygningen mellom utfordringsbilde/ kunnskaps-grunnlag og hvilket planbehov kommunen finner å ha, kunne med fordel vært noe mer utdypet.

Fylkeskommunen mener at kommunen også i ny planstrategi legger opp til et nokså ambisiøst opplegg for antall planer som skal på plass i løpet av perioden, og det er også et betydelig omfang på det som skal gjøres i løpet av 2024 og 2025. Kanskje kan en tydeligere prioritering være et godt grep, eller å se nærmere på om det er planer/ planprosesser som kan slås sammen, samkjøres eller forenkles.

Folkehelse

Kommunen har i denne planstrategien valgt å legge hele oversikten over folkehelseutfordringene i kommunen inn i kunnskapsgrunnlaget for strategien. Kravet om oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer er som strategien sier nedfelt i folkehelselovens §5.

Kommunen svarer slik sett ut alle 6 forhold som skal besvares i en slik oversikt; -befolknings sammensetning, -oppvekst og levekår, -fysisk, -biologisk og kjemisk miljø, -helse relatert atferd og -helsetilstand. Det er mye god kunnskap beskrevet, dog stort sett hentet fra ulike statistikkportaler både statlig og regionalt. Ifølge forskriften skal kommunen også hente kunnskap fra egne tjenester og annen kunnskap om utviklingstrekk i lokalmiljøet. Altså både kvantitative og kvalitative data. Kommunen skriver at kunnskapsgrunnlaget er drøftet på tvers av kommunens tjenester og at man har vurdert konsekvenser og årsaksforhold. Det kommer kanskje ikke så godt fram i oversikten.

Det er ikke så vanlig å legge hele «oversiktsdokumentet» inn i planstrategien, det blir fort mye og lang teori. Det kan derfor være fordelaktig å heller lage et eget oversiktsdokument og trekke ut de viktigste forhold fra status og drøftinger. Alt fra oversikten trenger ikke å inngå i planstrategien. Da kan det også bli enklere å se hvilke planer som skal hjelpe til å svare ut løsninger på de ulike utfordringene, samt på et senere tidspunkt evaluere om det «virket», for eksempel ved neste oversiktsdokument.

Planstrategien inneholder forslag på både nye og revideringer av tidligere planer som har folkehelsearbeid i seg. Vi oppfordrer til å se flere planer i sammenheng og kanskje redusere antall planer.

Krav om plan for å søke spillemidler til idrett og fysisk aktivitet

Kulturdepartementet stiller krav om at kommunen må ha en plan for å kunne få tildelt spillemidler, men det er opp til kommunen å velge plantype. Fylkeskommunen er ikke opptatt av om dette skal være en kommunedelplan, temaplan eller en del av samfunnsdelen, men de stiller krav om at anlegg som tildeles spillemidler er omtalt i en plan utarbeidet etter prosesskravene i plan- og bygningsloven, og at den inneholder kunnskapsbaserte behovsvurderinger. Målet er mer åpne og fleksible anlegg for alle barn og unge, til en lavest mulig kostnad. De ønsker å få mer aktivitet for pengene, og redusere økonomiske barrierer for deltakelse. Det stilles ikke krav om plan for nærmiljøanlegg.

Bærekraft

Overhalla kommune sin planstrategi er oversiktlig og legger de nasjonale føringene til grunn for sitt bærekrafts arbeid.

Det er positivt at Overhalla legger fokus på folkehelse og bærekraft utvikling, og inkludere en miljømessige vurderinger i sin planstrategi. De legger bærekraft til grunn for flere av utfordringene som presenteres og kobler dette godt opp mot nasjonale og regionale utfordringer. Overhalla skriver at Regional planstrategi og kommuneplanens samfunnsdel er de viktigste dokumentene for å avklare hvordan bærekraftsmålene skal følges opp i videre planarbeid, oppgaveløsning og økonomi-planlegging.

Her kan bærekraftsrapporten og bærekrafts-siden på Trøndelag i Tall (trondelagital.no) være til stor inspirasjon i valg av prioriteringer i planstrategien. Under hvert enkelt bærekraftsmål vil man finne tall for Overhalla kommune og indikatorer som er relevante i arbeid med målene. En analyse av indikatorene, sammen med annen relevant informasjon, kan bidra til å gi retning for spesifikke prioriteringer i planstrategien.

Oppsummering

Fylkeskommunen mener Overhalla kommunes forslag til planstrategi er god og oversiktlig, og peker på viktige utfordringer både for trøndelagssamfunnet og Overhalla kommune. Med knappe ressurser kan det være nyttig å gå noe dypere ned i drøftinga av hvilke planer som skal prioriteres i planperioden. De ser fram til videre dialog om gjennomføring av planstrategien og ønsker kommunen lykke til med det kommende planarbeidet.

Kommunedirektørens vurdering/kommentar

Innspillet tas til orientering. En vurdering av hvilke planer som skal prioriteres er imidlertid gjort, og det er gjort noen endringer i planoversikten etter høringen. Før planoversikten ble laget ble det

gjort en vurdering på å se enkelt planer i sammenheng, og da med tanke på å redusere antall planer. En vil imidlertid vurdere dette fortløpende i forbindelse med planoppstart av de respektive planer. Kommunen har ved utarbeidelse av planstrategien gjort et grep med å innarbeide oversikten over folkehelseutfordringene inn i kunnskapsgrunnlaget for strategien. Dette er et bevisst valg, og med utgangspunkt i å redusere antall dokument og planer. Om dette er et u hensiktsmessig grep vil bli vurdert ved utarbeidelse av neste planstrategi.

8) Norges vassdrags- og energidirektorat, brev datert 16.05.24

Klimaendringer og arealplanlegging

Klimatilpasning i samfunns- og arealplanleggingen er viktig. Tilstrekkelig sikkerhet mot naturfarer som flom, skred og overvann er vesentlig i den sammenheng. Klimaendringene øker sannsynligheten for ekstremvær og naturfare. Vi må særlig forberede oss på mer styrtregn og overvann, flere og større regnflommer, høyere havnivå og flere jord-, flom- og sørpeskred. Den beste måten å forebygge skadepotensialet fra flom og skred er gjennom kartlegging, god arealplanlegging (sette av tilstrekkelig areal til å håndtere naturfare) og sikringstiltak.

Det er viktig at kommunen har god kunnskap om områder som er sårbare for flom og skred, og at dere har gode lokale beredskapsplaner. Det er viktig at kommunen ikke bygger ned naturlige flomveier, og ikke øker andelen tette overflater ved utbygging. For alle fylkene i landet er det utarbeidet klimaprofiler. Se Klimaprofil Nord-Trøndelag for et kortfattet sammendrag av klimaet, forventede klimaendringer og klimautfordringene.

Rundskriv H-5/18 Samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling Kapittel 2.6 gir veiledning i hvordan hensynet til samfunnssikkerhet kan innarbeides i den kommunale planstrategien.

Klima og energi

I Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027, står det at kommunene skal legge til rette for mer fornybar energiproduksjon, særlig i områder med kraftkrevende næringsutvikling. Det er viktig å sikre god balanse mellom mer fornybar energi og miljøhensyn (forventning nr. 32). Tilgang på kraft og tilhørende infrastruktur er en premis for planarbeid tilknyttet etablering av nye næringsareal.

NVE oppfordrer kommunene til å vurdere hvordan kommunalt planarbeid kan legge til rette for:

- Ny fornybar kraftproduksjon
- Samlokalisering av virksomheter med overskuddsvarme og aktiviteter som har behov for varme
- Effektiv energibruk i bygninger og annet

Se også Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning, og forslag til Nye statlige planretningslinjer for klima og energi som er på høring til 12.06.2024. Forslaget inneholder flere konkrete retningslinjer knyttet til kommunens samfunns- og arealplanlegging.

Kommunedirektørens vurdering/kommentar

Innsippet tas til orientering. Aktuelle tema vurderes og tas eventuelt inn som en del av arbeidet med kommuneplanens arealdel, samt ved neste revisjon av kommuneplanens samfunnsdel.

9) Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne, brev datert 16.05.24

Har noen bemerkninger angående *utfordringsbildet* som presenteres i planstrategien.

Rådet representerer de av oss i kommunen som har nedsatt funksjonsevne, og da er fremkommelighet et fokusområde. Utfordringsbildet har et kapittel om **transport, infrastruktur og trafiksikkerhet**. Vi uttrykker bekymring for brøyting og trafiksikkerhet. Vi er opptatt av større tilrettelegging for mennesker som beveger seg med for eksempel rullestol og rullator. Minst én trasé for rullestol må brøytes opp på vinters tid. Det kan oppstå farlige trafikksituasjoner når dette mangler.

Rådet er også opptatt av at det settes fokus på transport til og fra aktiviteter for personer med nedsatt funksjonsevne. Vi er bekymret for manglende drosjetransport, og vil uttrykke et sterkt ønske om at transporttilbudet med fleksibel tilbringer videreføres. Dette er svært viktig for at alle skal inkluderes på lik linje.

I kapitlet om **levetår og folkehelse** står det at flere eldre i fremtiden skal bo hjemme. Vi vil uttrykke en bekymring angående fysioterapi- og ergoterapitjeneste i sammenheng med dette. Vi opplever at det er en manglende kapasitet i disse tjenestene, noe vi frykter vil føre til immobilitet og svekke muligheten til å delta i samfunnet som et selvstendig individ. Dette kan føre til ensomhet.

Kommunedirektørens vurdering/kommentar

Innspill tas til orientering, og oversendes fagansvarlige for veg, trafiksikkerhet og helse for videre vurdering.

10) Eldrerådet, melding pr. tlf. 27.05.24

Eldrerådet gjennomgikk oversikten på planer og vil være representert i arbeidsgrupper i forbindelse med nye planer/rullering av følgende planer:

1. Demensplan
2. Boligsosial plan
3. Helhetlig plan for helse og omsorgstjenestene
4. Kommuneplanens kortsiktige del (handlingsplan inkluder økonomiplan og budsjett)
5. Rehabiliteringsplan

Kommunedirektørens vurdering/kommentar

Innspill tas til orientering. I ovennevnte kommunale planer hvor det er aktuelt å opprette arbeidsgrupper vil eldrerådet og andre kommunale råd og utvalg bli kontaktet med tanke på deltakelse. Innspillet oversendes aktuelle tjenesteområder i kommunen.

Det er mottatt mange gode synspunkt/innspill som vil bli tatt med videre for nærmere vurdering i forbindelse med de respektive planprosessene.

Flere av innspillene er imidlertid vurdert til å høre innunder andre planer som skal utarbeides. Disse oversendes aktuelle planansvarlige for nærmere vurdering.

Som nevnt under saksopplysninger så er kommunens planstrategi ikke en plan, men et strategidokument som viser hvilke planer som det skal arbeides med i perioden. Dette omfatter

både nye planer og planer som skal tas opp til rullering/revisjon. Omfang og type planer er gjort ut fra foreliggende og kjent kunnskapsgrunnlag, samt krav fra statlig og regionalt hold og ut fra kommunens eget behov.

Per dags dato er det noen planer i planoversikten som allerede er blitt vedtatt i 2024, men står fortsatt i planoversikten. Følgende planer er vedtatt 1. halvår 2024:

- Boligsosial handlingsplan
- Demensplan

Det er flere planer som er under arbeidet, og som vil bli vedtatt i løpet av 2024. Følgende planer forventes vedtatt i løpet av 2. halvår 2024:

- Alkoholpolitisk handlingsplan
- Beredskapsplan for vannforsyning vil bli vedtatt samtidig som hovedplan for vann- og avløp
- Bosettingsstrategi innvandring
- Hovedplan for vann og avløp
- Landbruksplan for Overhalla og Grong
- Næringsplan for Overhalla kommune
- Plan for klimatilpasning
- Plan for naturmangfold
- Plan for rus og psykisk helse
- Rehabiliteringsplan
- Skogmo industriområde (arealplan)

Enkelte planer i planoversikten vil kunne bli forskjøvet noe i tid på grunn av manglende kapasitet.

Kommunen kan velge å ta inn private planinitiativ i planoversikten. En har valgt å ta ut den ene private arealplanen (reguleringsplan for Stormyra avfallsanlegg – utvidelse) som lå inne i høringsforslaget. Dette med begrunnelse i at private arealplaner kan fremmes uavhengig av planstrategien, og kan ikke avvises utelukkende med henvisning til denne.

Det kan imidlertid nevnes at det per dags dato er 3 private som er i prosess; Stormyra avfallsanlegg -utvidelse (er på høring og lagt ut til offentlig ettersyn (9. august)), Bjørnes industriområde – utvidelse (oppstartsmøte avholdt) og Øysletta skytebane (oppstartsmøte avholdt)

Følgende endringer er gjort i planoversikten:

Stormyra avfallsanlegg – utvidelse er tatt ut (privat reguleringsplan)

Trafikksikkerhetsplan, Hovedplan for vann og avløp, Næringsplan og Plan for Naturmangfold er tatt inn, da disse var blitt uteglemt. Planene tas inn med begrunnelse i at de skal rulleres på sikt, samt at tiltaksplan/handlingsplan til disse planene vil bli tatt opp til rullering/revidering jevnlig og etter behov.

I tillegg er det gjort endringer på startår og vedtaksår på enkelte planer.

Konklusjon

Etter en helhetlig vurdering finner kommunedirektøren ikke grunnlag til å endre vesentlig på planstrategien som ble sendt ut på høring. Dette med unntak av listen over prioriterte planoppgaver i perioden.

Kommunedirektøren anbefaler at vedlagte planstrategi for perioden 2024 – 2027 vedtas.

Forslag til vedtak og oppdatert planstrategi gjøres offentlig kjent på kommunens hjemmeside i minimum 30 dager før kommunestyrets vedtak.

Miljømessig vurderinger

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringer innen 2030. Bærekraftsmålene består av 17 hovedmål og 169 delmål. Disse målene skal vi forplikte oss til å jobbe etter når vi skal bygge et godt lokalsamfunn i Overhalla.

Regional planstrategi og kommuneplanens samfunns- og arealdel er de viktigste dokumentene for å avklare hvordan bærekraftsmålene skal følges opp i videre planarbeid, oppgaveløsning og økonomiplanlegging. Det er i dette arbeidet tatt inn føringer fra disse myndighetene.